

GRAĐEVINE ZDRAVSTVENE NAMJENE

Namjena i podjela: u ovu vrstu građevina ubrajamo građevine za liječenje bolesnih ljudi, naučne institute, klinike, službe za prevenciju. Projektiranje ovih vrsta građevina je jako kompleksno iz razloga komplikirane tehnologije koja se mora ugraditi, a koja zahtjeva puno znanja kod projektiranja, a isto tako i suradnju s mnoštvom različitih struka kojima je primjenjena tehnologija osnovna struka. Najizrazitiji predstavnici ovih vrsta javnih građevina su zdravstvene stanice i bolnice, a koje su predstavnici ustanova za liječenje.

Zdravstvene stanice su osnovna zdravstvena ustanova koja se brine o zdravlju stanovnika određenog teritorija, mreža se određuje urbanističkim planom i to tako da se predviđa gradnja jedne zdravstvene stanice na 3000 - 6000 stanovnika.

Sastoji se od :

- ordinacije opće medicine
- zubne ordinacije
- savjetovališta za majku i dijete
- patronažne službe
- pomoćnih laboratorijskih

Zdravstvena stanica u svom sastavu ima :

- radne medicinske prostorije (ordinacija, kabinet liječnika, zubna ordinacija, eventualno rendgen i laboratorij)
- grupa prostorija za prijam pacijenata (ulaz + vjetrobran, čekaonica, sanitarije za pacijente, soba za administraciju)
- prostorija za osoblje (garderobe + sanitarije)
- savjetovalište za majku i dijete (ulaz + vjetrobran, čekaonica, izolacija, soba za pripremu i pregled, sanitarije za pacijente)

Dom zdravlja - zadatak mu je kompletna zaštita zdravlja stanovnika (liječenje i prevenciju), a predviđaju se za teritorij općine 40000 - 60000 stanovnika

Sadrže :

- ordinacije opće medicine
- dispanzere - za žene
 - za djecu
 - za školsku djecu
 - dermatološki
 - antituberkulozni
- zubna ordinacija

- higijensko - epidemiološki odjel
- patronažu
- (eventualno rendgen i specijalističke ambulante)

Bolnice su zdravstvene ustanove za liječenje bolesnika, uglavnom stacionarno. Bolnice mogu biti opće i specijalizirane, locirane na parcelama koje su osunčane, bez vjetra, bez buke i velikog prometa, ali dobre prometne povezanosti.

Bolnica se sastoji od slijedećih jedinica :

- administracija
- prijam bolesnika i služba hitne pomoći
- poliklinika
- bolesničke jedinice
- medicinske službe - radiografija
 - laboratorijski
 - operacijski blok
 - fizikalna terapija
- kuhinja
- mrtvačnica
- servisne službe

Veličina bolnice se određuje prema broju kreveta, koji može biti od 200 - 800 kreveta, s time da je najekonomičnija veličina bolnice od 500 kreveta .

Bolesnička soba ima određenu veličinu, i to jednokrevetna - 9 m^2 , višekrevetna - $6,5\text{ m}^2$ / krevetu. Uz svaku bolesničku jedinicu projektiraju se pomoćne prostorije - dnevni boravci, blagovaonice, sanitarije .

Poliklinike

U poliklinikama su okupljene specijalističke ambulante i često su organizirane uz bolnicu, što je praktično iz razloga što pacijenti u poliklinike dolaze izvana ali i iz bolnice (stacionarno liječenje) . Za slučaj da su poliklinike u krugu bolnica, važno je napomenuti da se promet vanjskih i bolničkih pacijenata ne smije miješati. Uz svaku ambulantu moraju postojati čekaonice i pomoćne prostorije. Primjeri polikliničkih ambulanta :

- internistička
- kirurška
- ginekološka
- ortopedска
- urološka
- očna
- dermatološka

BOLNICA U DUBRAVI - ZAGREB

OPERACIJSKE DVORANE

BOLESNIČKA SOBA

OKOLIŠ KBC -a RIJEKA

GRAĐEVINE ZA TRGOVINU I UGOSTITELJSTVO

GRAĐEVINE ZA TRGOVINU

To su građevine namjenjene opskrbi potrošača industrijskim, poljoprivrednim i obrtničkim proizvodima. Lokacija im je u centrima rajona kao samostalna građevina ili u sklopu opskrbnog centra, kao njegov dio (moguće u prizemlju stambenih i poslovnih građevina). Razlikujemo trgovine na veliko i trgovine na malo (trgovine na veliko služe opskrbi trgovina na malo).

Trgovine na malo - važno je znati načine na koje se može prodavati roba, jer o njima ovisi broj, vrsta i oblik potrebnih prostorija (uz načine prodaje važno je znati i vrstu robe).

Obzirom na način prodaje robe na malo razlikujemo :

1. klasična trgovina
2. samoposluživanje
3. samoizbor
4. robne kuće

1. klasična prodaja - riješena na način da ne dolazi do međusobnog miješanja kupaca i prodavača, a da u svakom momentu može biti moguće snabdijevanje trgovine robom iz priručnih i glavnih skladišta. Kupcima treba omogućiti preglednost robe i brzu poslugu, a prodavačima nadzor nad kretanjem kupaca - danas se napušta takav način prodaje jer je skup i povećava cijenu proizvoda (ovo je praktički prodaja jedan kupac - jedan prodavač). Ovaj način prodaje i sama roba koja se nudi u velikoj mjeri određuju oblik prostora koji je u većini slučajeva izdužen ili kvadratičan.

2. samoposluživanje - za razliku od klasične trgovine, samoposluga omogućuje istovremenu opskrbu velikog broja kupaca, uz mali broj prodavača (na 60 - 80 m² prostora treba 5 - 8 prodavača). Ulez i izlaz moraju biti u blizini jer je tako omogućena kontrola kupaca. Kod ove vrste prodaje površina prodavaonice je jednaka površini skladišta (promet je obično velik pa je stalno potrebno prodanu robu mijenjati novom). Oprema samoposluživanja je standardizirana, a razlikujemo niske i visoke police i rashladne vitrine.

3. samoizbor - sva roba je izložena, kupac bira model, a trgovac mu donosi odgovarajuću veličinu (prodaja konfekcije i obuće).

4. robne kuće - organizirane kao kombinacija sva tri navedena načina prodaje

Njihova lokacija je određena urbanističkim planom, a razlikujemo male, srednje i velike. Lokacija robne kuće mora biti takva da između ostalog omogući i parkiralište određene veličine (ako su to centri grada, najčešće se mora pribjeći

gradnji podzemnih parkirališta ili jednostavno zamijeniti lokaciju onom izvan grada). Danas se sve više grade velike, multifunkcionalne građevine koje uključuju trgovine, ugostiteljstvo, zabavu, poslovne prostore, pa čak i stanovanje.

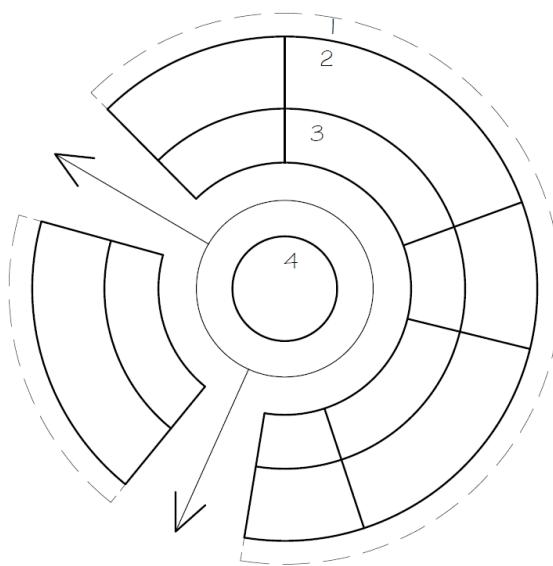
UNUTRAŠNOST VELIKE ROBNE KUĆE

Kod svih vrsta ovakvih građevina jako je važno dobro riješiti komunikacije, i to prvenstveno odvojiti ulaze za robu i djelatnike od ulaza za korisnike. Isto tako treba pravilno odrediti dimenzije vratiju obzirom na površinu prostora i broj i veličinu izlaza za slučaj opasnosti, a što je određeno pravilnikom za takvu vrstu prostora.

Važan je i odabir vertikalnih komunikacija te pravilno rješenje za odnos skladišnog i prodajnog prostora (skladište može biti u istoj razini kao i prodavaonica, ispod nje ili u međuetazi).

Opskrbni centri - projektiraju se za nova stambena naselja, na mjestima na kojima je urbanističkim planom predviđena njihova lokacija.

Kružni oblik pruža najšire mogućnosti, vrlo jednostavnog tlocrta, s rasporedom u 4 zone : - vanjska, s natkrivenim trijemom, prostor prodavaonica, prostor skladišta, unutarnje dvorište.

TLOCRT OPSKRBNOG CENTRA
KRUŽNOG OBЛИKA

1. TRIJEM
2. PRODAVAONICE
3. SKLADIŠTA
4. UNUTRAŠNJE DVORIŠTE
(OPSKRBA)

OPSKRBNI CENTAR

GRAĐEVINE ZA UGOSTITELJSTVO I TURIZAM - osnovna karakteristika ovih vrsta građevina je da služe za povremen boravak ljudi (ovo se više odnosi na građevine za turizam). Podjela ovih vrsta građevina ovisi o usluzi koju pretežito pružaju i načinu usluživanja, a prema Pravilniku o razvrstavanju - vrste i opis usluge, imamo 5 osnovnih skupina :

- HOTELI - hotel, hotelsko naselje, motel, pansion
- KAMPOVI I DRUGE VRSTE ZA SMJEŠTAJ - kamp, apartman, kuća za odmor, prenoćište, odmaralište
- RESTORANI - restoran, gostionica, zdravljak, zalogajnica, pečenjarnica, pizzeria, bistro, slastičarnica, objekt brze prehrane
- BAROVI - kavana, noćni klub, noćni bar, disco bar, caffe bar, pivnica, buffet, krčma, konoba
- KANTINE I PRIPREMNICE OBROKA (catering)

Primjer iz Pravilnika : Konoba je ugostiteljski objekt u kojem se pretežito uslužuju vino, rakija iz tog kraja, te pripremaju i uslužuju karakteristična jela iz tog kraja.

Lokacija - izbor lokacije ovisi o vrsti ugostiteljske ili turističke građevine - pr. hotel ćemo smjestiti uz turističku atrakciju, ako je namjenjen turizmu ili u centru grada, ako je namjenjen poslovnim klijentima. Također je važno da hoteli budu dobro prometno povezani. Manje ugostiteljske građevine ćemo locirati obzirom na našu procjenu o potrebi lociranja neke vrste ugostiteljske građevine na nekom mjestu (uglavnom ovisi o tome dali će se građevina isplatiti).

Neke vrste turističko- ugostiteljskih objekata podliježu kategorizaciji (hoteli - 5 kategorija, moteli - 3 kategorije, a kategoriju određuje - veličina i oprema sobe, opremljenost sanitarijama, nivo usluge, prateći sadržaji)

Za ove vrste građevina postoje Pravilnici u kojima piše koje vrste prostorija za neku vrstu pružanja usluga moraju postojati i kako one moraju biti obrađene, tj. moraju se poštivati min. tehnički uvjeti kojih se moramo pridržavati.

PROFESIONALNA KUHINJA

PROSTOR ZA POSLUŽIVANJE

UNUTRAŠNJOST KONOBE

Oblikovanje - oblikovanje je važnije za objekte koji stoje samostalno, a manje za one koji su unutar neke građevine - pr. hoteli - za njih je oblikovanje naročito važno, jer izgledom reklamiraju sebe i svoje usluge. Jako je važno oblikovanjem poštivati duh mesta, što znači da ćemo koristiti autohtone materijale, a oblik prilagoditi ambijentalnim vrijednostima.

LONE HOTEL - ROVINJ

DIO INTERIJERA HOTELA LONE

Hotel LONE u Rovinju je primjer dizajnerskog hotela s 5 zvjezdica i namjenjen je uglavnom turističkoj namjeni. Primjer je hotela koji je uspješno uklopljen u okoliš.

HOTEL DUBROVNIK U ZAGREBU

Hotel Dubrovnik u centru Zagreba je namjenjen i turističkoj i poslovnoj klijenteli i pripada arhitekturi starijeg datuma.